

Telegraful Român

ORGANUL OFICIAL AL ARHIEPISCOPIEI ORTODOXE ROMANE DE ALBA-IULIA ȘI SIBIU
ȘI AL EPISCOPIILOR CLUJ ȘI ORADEA

Abonamentul

pentru parohii cl. I Lei 40; cl. II Lei 30; cl. III Lei 25. Particulari Lei 25. Autorități și străinătate Lei 50. De sprijin Lei 75. Pentru America 10 Dolari.

Articolele și corespondența

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se retuză.

Prețul inserțiunilor

un cm.² 60 Bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai Nr. 35.

Pentru cauza păcii

„Toate popoarele urăsc războiul“ și toate „popoarele vor să trăiască în pace“: acestea sunt cuvintele Apelului Congresului Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena din Decembrie 1952. Ele oglindesc realitatea în mod deplin. Într'adevăr toate popoarele urăsc războiul. Nu există popor care să dorească războiul. De ce? Pentru că pentru toate popoarele războiul nu este decât mizerie, nimicire de bunuri culturale și materiale, ruină, sânge și moarte. Războiul pentru orice popor este o perioadă de grea încercare, de sângerări și suferințe extraordinare, pe care nimeni nu le poate dori. Războiul îl voiesc numai aceia, cari nu știu ce este frontul de luptă decât din comunicate, care nu suferă de loc de pe urma lui și pentru care războiul e o perioadă de afaceri grase, un prilej de mărire a profiturilor, a dividendelor, de îmbogățire pe spinarea popoarelor.

Dar în fața acestor negustori ai morții, acestor profitori ai războiului, se ridică popoarele însăși, care urăsc războiul și care vor să trăiască în pace. Popoarele urăsc războiul din motivele arătate și iubesc pacea, pentru că pacea este climatul prosperității, ea e condiția oricărei activități creatoare și a vieții însăși. Cine zice pace, în primul rând înlătură întreg coșmarul suferințelor ce le-ar aduce războiul. Și aceasta este foarte mult. În al doilea rând, pace înseamnă viață, înseamnă muncă productivă, înseamnă angajarea tuturor forțelor pentru ridicarea nivelului cultural și material al popoarelor. Pacea este condiția unei vieți de muncă, de realizări, condiția unei vieți mai bune și mai fericite.

Și popoarele și-au spus cuvântul. La mărețul Congres al Popoarelor pentru Apărarea Păcii dela Viena s'a arătat nu numai voința de pace a popoarelor, ci și principiile și mijloacele prin care pacea se poate menține și consolida.

Principiul fundamental, care stă la temelia păcii în vremea noastră este principiul stalinist al *coexistenței și colaborării pașnice între țări și popoare* cu „moduri de viață“ diferite. Ideia aceasta, exprimată pentru prim dată de Lenin și menținută cu consecvență în politica externă a Uniunii Sovietice, a fost afirmată adeseori cu vigoare de marele conducător al Statului sovietic I. V. Stalin. Astfel în

răspunsul dat în Aprilie 1952 unui grup de redactori ai unor ziare americane, I. V. Stalin spunea: „Coexistența pașnică a capitalismului și comunismului este pe deplin posibilă atunci când există de ambele părți dorința de a colabora, când există voința de a-și îndeplini obligațiile asumate, când se respectă principiul egalității și neamestecului în treburile interne ale altor state“. Ca o consecință a acestui principiu, în răspunsul ce l-a dat I. V. Stalin în Decembrie 1952 corespondentului diplomatic al lui „New-York Times“, a afirmat din nou convingerea „că războiul între Statele-Unite ale Americii și Uniunea Sovietică nu poate fi considerat inevitabil, că țările noastre pot să trăiască în pace și de acum înainte“.

Acesta este principiul larg, pe baza căruia e posibilă pacea între popoare cu sisteme economice și sociale deosebite. Este principiul, pe care îl aprobă toate popoarele lumii, căci ele — cum spune Apelul Congresului dela Viena — „vor să trăiască în pace, oricare ar fi regimul social din țările lor, oricare ar fi idealul lor suprem“. Este principiul, căruia delegația noastră la Congresul dela Viena, prin cuvântarea d. Tr. Săvulescu, i-a dat o prezentare mai amplă, exprimând nu numai convingerea poporului nostru, ci a tuturor popoarelor: „Poporul nostru socotește că deosebirile între diferitele concepții și moduri de viață nu pot și nu trebuie să constituie motive valabile de vrajbă, de încordare, de conflicte internaționale și cu atât mai puțin de conflicte armate, că aceste deosebiri nu pot și nu trebuie să împiedice colaborarea între state, între popoare. Coexistența, colaborarea între sisteme diferite sunt pe deplin posibile. Ele sunt condiționate numai de faptul ca de ambele părți să existe dorința sinceră de colaborare, să existe voința de a-și îndeplini obligațiile asumate, să se respecte cu sfințenie principiul egalității de drepturi, al neamestecului în treburile interne ale statelor.“

Știm cu toții că există moduri de viață diferite. Diferite popoare preferă pe unul sau pe altul dintre ele. Există însă un „mod de viață“ pe care toate popoarele îl detestă și îl resping în unanimitate: acesta este viața sub bombe, cea „viață“ — dacă poate fi numită așa — care înseamnă case, monumente, spitale distruse

de bombe, copii arși de napalm în brațele mamelor, carbonizate și ele, oameni pașnici omorâți de bolile pricinuite de microbii împrăștiați din avioane. Iată „modul de viață“, pe care-l propoveduesc adepții imposibilității coexistenței pașnice a celor două sisteme și ai „eliberării“ forțate, pe care ei ar vrea să-l răspândească pe întreg pământul, în numele pretenției lor misiuni civilizatoare.

Există însă un alt mod de viață scump tuturor popoarelor lumii. Acesta este pacea. Pentru că el să triumfe pe pământ este necesară dorința de a se ajunge la hotărâri comune, la înțelegerea și colaborarea tuturor oamenilor de bunăvoință, indiferent de concepțiile care-i călăuzesc... Desigur că din acest principiu decurge imperativul reluării schimburilor de bunuri materiale și culturale între state și a înlăturării oricăror piedici din calea acestor schimburi. Căci numai așa se poate manifesta colaborarea dintre țări și popoare.

Odată acceptat principiul posibilității coexistenței pașnice și colaborării dintre sisteme diferite, este evident și principiul celalalt, pe care Congresul popoarelor pentru Apărarea Păcii l-a formulat ca pe o convingere fermă: „Noi credem că între state nu există divergențe care să nu poată fi rezolvate prin tratative“. Popoarele vor face totul pentru triumful spiritului tratativelor și pentru „a pune capăt politicii forței“. Deci al doilea principiu, care izvorește din voința de pace a popoarelor, este principiul „rezolvării tuturor problemelor interstatuale prin tratative și nu prin soluții de forță“. Goana înarmărilor „departe de a sluji pentru menținerea păcii, adâncește primejdia“ războiului „pentru toate statele“ se afirmă pe bună dreptate în Apelul Congresului dela Viena. A se înarma, a născoci arme de ucidere în masă, ca să menții pacea, este o absurditate, prin care imperialiștii vor să-și camufleze pregătirile de război. Pacea nu se poate stabili pe tunuri, baionete și arme atomice; ea nu se poate impune prin „soluții de forță“. Pentru a păstra și consolida pacea e nevoie nu de înarmare, ci de o dezarmare generală, simultană, progresivă și proporțională; nu de continuarea războaielor existente, ci de încetarea lor; nu de stocări de arme ucigătoare, atomice, chimice sau altfel de arme de exterminare a populației civile, ci de interzicerea necondiționată a acestor arme; nu de ață-

[Continuare în pag. 2]

Sinodul V ecumenic

În Mai s'au împlinit 1400 ani dela sinodul V ecumenic. Însemnătatea acestui sinod constă în faptul că a confirmat hotărârile sinoadelor III și IV, condamnând persoana și scrierile lui Teodor de Mopsuestia, în scrierile lui Teodoret din Cir și în pretinsa scrisoare a lui Ibis (cele 3 capitole), tezele nestorianismului, dar respingând și tezele monofizitismului și stabilind definitiv ca doctrină ortodoxă a Bisericii întregi învățătura calcedonică despre persoana lui Iisus Hristos: o persoană în două firi, firea dumnezeiască și firea omenească, fiind unite în Hristos ipostatic.

De fapt doctrina despre unirea ipostatică este singura care corespunde cu datele Sf. Scripturi și Sf. Tradiții și cu desfășurarea logică a acestor date. Într'adevăr în Sf. Scriptură Iisus Hristos apare și ca Dumnezeu și ca om. El este și Fiu al lui Dumnezeu și Fiu al omului. Ca Fiu al lui Dumnezeu El este de o ființă cu Tatăl — doctrină precizată definitiv la sinodul I ecumenic. Ca Fiu al omului El este de o ființă cu noi oamenii fiind întru totul asemenea nouă afară de păcat.

Problema care s'a pus — din care s'au născut nestorianismul și monofizitismul — a fost acesta: recunoscând că Iisus Hristos este și Dumnezeu și om, cum s'a realizat în El uniunea dintre firea dumnezeiască și firea omenească? Nestorienii au pus accent pe despărțirea firilor și au ajuns să despartă pe Hristos în două persoane: El e om și Dumnezeu, în înțelesul că Dumnezeu s'a sălășluit în omul Hristos ca într'un templu. Deci din Fecioara Maria s'a născut un om, în care mai târziu s'a sălășluit Fiul lui Dumnezeu. Ea este Născătoare de om (=Hristos), nu Născătoare de Dumnezeu. Monofizitii au pus accentul pe unitatea persoanei până la o admite o singură fire în Iisus Hristos, întrucât firea omenească este absorbită în firea dumnezeiască sau întrucât se poate vorbi de o fire combinată, formată din amestecul celor două firi. Sinodul IV ecumenic a dat expresie doctrinei ortodoxe, care conformă cu Sf. Scriptură, salvând și unitatea persoanei și deosebirea firilor. Deosebirea firilor întrucât afirmă că firile își păstrează fiecare însușirile ei, nu se amestecă și nici nu se schimbă. Unitatea persoanei, întrucât aceste firi sunt unite ipostatic. Cum? Principiul personal în Iisus Hristos este Logosul divin, a doua persoană a Sfintei Treimi. Acest Logos s'a întrupat, adică și-a creat din Fecioara Maria trup omnesc, pe care l-a însuflețit cu suflet rațional. Deci principiul personal al firii Lui omenești este tot Logosul divin. Omenitatea lui Iisus Hristos nu constituie o persoană deosebită, ci subsistă în cuvântul lui Dumnezeu. Deci în Iisus Hristos există o persoană — cea a Logosului divin — în două firi — firea dumnezeiască și firea omenească.

Această soluție — care e cea justă — a fost posibilă prin distincția făcută între conceptele de: „persoană” și „fire”. Firea este natura, fie natura dumnezeiască, fie natura omenească, persoana este „ființa ce stă în sine și de sine și formează un întreg unitar”. Firea nu stă de sine și în sine, ci într'o persoană. Astfel firea omenească în Iisus Hristos nu stă de sine, ci subsistă în Logosul divin, care este principiul ei personal.

Doctrina aceasta — cu toate consecințele uniunii ipostatice — a fost întărită

din nou de sin. V ecumenic și a rămas valabilă în întreaga Biserică ortodoxă și în catolicism și la unele direcții protestante.

Dar afară de însemnătatea dogmatică a sin. V, el are importanță pentru ortodoxie și din alt punct de vedere. Și anume: el reafirmă principiul solidarității. Într'adevăr ceea ce se accentuiază atât în discuțiile care au precedat sinodul, cât și în ședințele sinodului — este atașamentul neșovăelnic față de sinoadele dela Niceea, Constantinopol, Efes și Calcedon, cele 4 sinoade ecumenice, care au precedat sinodul din 553. Tot ceea ce aceste sinoade au hotărât are „putere de lege” — zice papa Vigiliu. Autoritatea sinoadelor ecumenice, ca expresii ale conștiinței Bisericii întregi și ca normative pentru credință, este recunoscută nu numai de episcopii orientali, ci și de cei occidentali, în frunte cu papa Vigiliu. De aici și lupta ca nimic să nu se schimbe din hotărârile dogmatice ale acestor sinoade și autoritatea lor să nu fie micșorată prin eventuale hotărâri ulterioare. De aceea toate discuțiile și hotărârile sinodului V ecumenic au în vedere sinoadele anterioare și în special întărirea sinod. IV ecumenic împotriva atacurilor nestoriene și monofizite.

Însemnătatea deosebită ce se acordă sinoadelor, face de asemenea ca toți să fie de acord — și papa — că problema „celor trei capitole” care tulburase întreaga Biserică, nu poate fi rezolvată numai prin deciziunea unui patriarh — cum ar fi cel dela Roma, sau cel dela Constantinopol — nici chiar a tuturor patriarhilor, ci numai printr'un sinod ecumenic, în care să fie reprezentată Biserica toată și ale cărui hotărâri să fie astfel valabile pentru toți. De aici convocarea sin. V ecumenic, care pe baza sinoadelor anterioare, ajunge la o decizie unanimă, acceptată pretulindeni în Biserică, în problema celor trei capitole.

Biserica noastră ortodoxă a păstrat nu numai doctrina despre persoana lui Iisus Hristos formulată în sinoadele ecumenice, ci și principiul sinodal, căruia i s'a dat însemnătate centrală în primele veacuri creștine, care nu cunosc infailibilitatea papală. Orice patriarh și orice papă — fie de Roma, fie de Constantinopol, fie de Alexandria — pot să greșească — există cazuri. De aceea Biserica nu se identifică cu părerea unui singur ierarh: infailibilitatea papală, dogmatizată abia în 1870, este o imposibilitate în cadrul creștinismului patristic și autentic. Numai un sinod ecumenic poate da expresie justă credinței Bisericii întregi. Rămânând credincioasă principiului sinodal, ortodoxia s'a păstrat pe temelia neclintită a sinoadelor ecumenice fără adăugare și fără schimbare.

De aceea comemorarea a 1400 ani dela sinodul V ecumenic este o reconfirmare a faptului că Biserica ortodoxă este Biserica adevăratului spirit creștin, Biserica sinoadelor ecumenice și a Sf. Părinți, care n'a schimbat nimic din revelația divină și din depozitul de credință a primelor veacuri creștine, mărturisind deopotrivă principiul sinodalității și credința în persoana divin-umană a lui Iisus Hristos

T. R.

„Ascultați de mai marii voștri și supuneți-vă lor, căci ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii care vor da seama de ele”.

Evrei 13, 7

Învierea

Sosit-a iarăși noaptea sfântă...
Rar sună clopotul dulos,
Și lumea 'n miu de glasuri cântă:
„A înviat din morți Hristos!”

În inimile noastre bate
Azi dragostea-i fără de margini,
Și 'n suflet plin de pietate
Se 'nalță sfintele imagini.

Deși pe-o clipă-i dat avântul
Curat, sublim și eminent,
Dar ce fericite e pământul!
E prea mareș acest moment!

Și 'n noaptea asta minunată
Suntem alături de Hristos,
Din înălțimea luminată
El ne privește mângâios...

Din ceruri raze d'aur plouă,
Și 'n freamăt codrul deșteptat
Răspunde soarelui și nouă:
„E drept că Domnul a 'nviat!”

Pr. Simion Mihnea,
Românești — Satu-Mare

Pentru cauza păcii

(Urmare din pag. 1)

fare la război, ci de propoveduirea înțelegerii și colaborării între popoare; nu de încheierea Pactelor militare, ca Pactul Atlanticului, ci de un Pact al Păcii între cele cinci mari puteri. Atunci spiritul tratativelor va triumfa asupra soluțiilor impuse cu forța.

Al treilea principiu de mare importanță pentru cauza păcii este principiul care „proclamă dreptul tuturor popoarelor de a-și hotărî soarta și de a-și alege modul de viață fără nici un fel de amestec în treburile lor interne”, adică principiul independenței naționale și suveranității (Apelul Congresului dela Viena). Acest principiu este incompatibil cu „crearea de baze și prezența trupelor străine pe teritoriul național”. Conform acestui principiu poporul german și poporul japonez trebuie să aibă posibilitatea să facă alegeri libere și să se constituie într'o Germanie unită și democratică și într'o Japonie democratică și iubitoare de pace. Deasemenea acest principiu cere posibilitatea de autogovernare pentru popoarele coloniale și dependente, care luptă pentru independență și a căror luptă este înăbușită cu forța. Independența națională este chezașia păcii.

Principiile acestea stau la baza politicii de pace a Uniunii Sovietice, ele exprimă însăși vrerea popoarelor, care și-a găsit o măreață expresie în Congresul pentru Apărarea Păcii dela Viena. Popoarele vor pace și ele știu că pacea e posibilă. Ele cunosc căile de realizare a păcii. Dinamizate de voința de a apăra pacea, având în față principiile și căile de menținere și consolidare a păcii, popoarele se unesc în luptă pentru pace împotriva ațățătorilor la război. Ele sunt hotărâte să ducă această luptă până la capăt. Ele știu că stă în puterea lor să schimbe cursul evenimentelor. Biruința le aparține: ele vor impune pacea în toată lumea.

„Ferițiți sunt făcătorii de pace,
că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema”

„Vrednic este lucrătorul de plata sa”

I Timotei 5, 18

SINODUL V ECUMENIC

În luna Mai din anul acesta s'au împlinit 1400 de ani dela ținerea sinodului al V-lea ecumenic dela Constantinopole, din 553, care a dat decizii importante împotriva ereziilor nestoriene și monofizite.

În epoca marilor frământări pentru Ortodoxie, care țin dela primul Sinod ecumenic din 325 și până la Dumineca Ortodoxiei din 11 Martie 843, grija principală a ierarhilor Bisericii era aceea, de a păstra cu mare atenție hotărârile Sinoadelor ecumenice, care singure erau în măsură să-i ferească pe credincioși de variate explicații eretice.

Pentru aceste motive, împăratul Justinian I, autorul Codicelui de drept, din 529, se străduiește, chiar dela început, pentru păstrarea neștirbită a „credinței ortodoxe”, așa cum a fost ea definită la Niceea, Efes și Calcedon. În ce privește ierarhia onorifică, reafirmă prin Novela 131 din 543, că episcopul Romei celei vechi se bucură de cinste între toți (primus, omnium sacerdotum) iar arhiepiscopul Constantinopolei, din Roma cea nouă, să aibe locul doi (secundum locum habeat). Măsura aceasta față de Roma, avea de scop să lege mai strâns pe episcopul ei de Bizanț, într-o vreme în care împăratul urmărea restaurarea lui „orbis terrarum-oikumene” în Apus, iar în Răsărit dorea lichidarea restului de nestorienii și monofiziți.

Dar întâmpină multe greutăți pe motivul, că soția sa Teodora avea multe prieteni printre monofiziți și prin urmare îi sprijinea pe aceștia. Chiar în acest sens, diaconul Vigiliu, om ambițios și nestatornic, promite împărătesei, că dacă ea va reuși să-l aducă episcop la Roma, el o va sprijini în scopurile ei monofizite. Într-adevăr, în 537, el ajunge episcop, cu ajutorul generalului Belisar. Acum împărăteasa așteaptă dela el să-și îplinească promisiunea.

Între timp, împăratul Justinian caută o împăcare cu nestorienii și monofiziții, ca să restabilească unitatea în credință și atunci i se sugerează câteva sfaturi. Astfel nestorienii promit că se vor împăca, dacă vor vedea că Origen, care era socotit de ei părintele spiritual al monofizitelor, va fi osândit. Dar contra acestui plan se ridică arhiepiscopul Teodor Askida din Cezarea Capadociei, care înclină spre monofizitism și origenism, mai ales că acesta era înflorit în Palestina și Alexandria. De altă parte, monofiziții promiteau revenirea, dacă vor vedea osândiți pe Teodor de Mopsuestia, Teodoret din Cir și Ibas din Edessa, în care vedeau pe părinții spirituali ai nestorianismului și dușmanii Sfântului Cîril cel Mare, pe care monofiziții afirmă că-l înțeleg mai bine decât sinodul din Calcedon. În acest sens colaborează împărăteasa Teodora cu Iacob Țanțal-Baradaî din Edessa și cu patriarhul Efrem din Antiohia, care afirmă, că la Calcedon s'ar fi manifestat tendințe nestoriene și că condamnarea „celor 3 capitole” ar restabili adevărul dela sinodul din Efes ținut în 449, socotit însă tâlhăresc de către ortodocși. Astfel se stabilește „problema celor trei capitole” care cuprindea: condamnarea persoanei și operei lui Teodor de Mopsuestia, scrisoarea lui Teodoret din Cir contra Sf. Cîril și a Sinodului din Efes, precum și scrisoarea similară a lui Ibas din Edessa, adresată persanului Mar.

Din partea lor, ortodocșii, deși aprobau condamnarea numitelor scrieri, pentru punctele lor greșite, totuși observau, că monofiziții au de scop să lovească prin aceste 3 capitole de fapt în deciziile sinodului ecumenic dela Calcedon, care tocmai îl condamnase pe monofizitul Eutihie. Deci, problema celor 3 capitole ar forma numai un mijloc de diversion în discuție, mai ales că la Calcedon Teodoret și Ibas au fost absolviți de condamnare, mărturisind credința

ortodoxă. Acesta era acum și punctul de vedere al papii Vigiliu dela Roma.

În această situație, Justinian, susținut de patriarhul ecumenic Mina (4552) scrie un tratat contra monofizitelor, în 542, apoi dă un decret de condamnare contra lui Origen, socotit părintele tuturor ereziilor ulterioare și la urmă în 543—44, condamnă cele 3 capitole, sperând astfel să i facă pe toți să tacă, spre liniștea Bisericii și în vederea împăcării generale. Pentru acest motiv îl cheamă și pe Vigiliu la Constantinopole. Analizând problema întreagă, într'un sinod de 70 episcopi latini apuseni și africani, Vigiliu emite, în Aprilie 548, un Judicatum, în care condamnă cele 3 capitole, dar în așa fel, ca să nu fie știrbită autoritatea sinodului dela Calcedon. Dar acest gest e socotit în Apus ca o capitulare în fața pretențiilor monofizite și îndreptar contra sinodului IV ecumenic, de aceea Vigiliu e apostrofat cu multe reproșuri din partea episcopilor din Italia și mai ales de cel din Africa, care la un sinod din 550 îl exclude din comunitatea ortodoxă, dorind chiar mai demult să-și mențină autonomia față de papalitate. Atunci Vigiliu, văzând că nu-l poate convinge pe Apuseni de ortodoxia condamnării celor 3 capitole, retractează Judicatul său, probabil și cu învoiala lui Justinian. Dar prin aceasta intră în dușmănie cu împărăteasa.

Spiritele fiind agitate, Vigiliu cade de acord cu Justinian să se convoace un sinod ecumenic; el propune ca loc Sicilia și un număr egal de episcopi răsăriteni și latini, dar Justinian convoacă Sinodul la Constantinopole. Până la întrunirea lui, forțând lucrurile după sfatul lui Askida, care credea în autoitatea împăratului în cele bisericesti (tendințe cezaropapiste), Justinian emite o nouă „mărturisire de credință”, în 551, în contra celor 3 capitole. Atunci Vigiliu, încrezut în autoritatea de „judex” a vechii Rome, suspendă legăturile cu împăratul, aplică cenzuri patr. Mina și lui Askida și afirmă că cine va aproba decretul imperial, înainte de a se fi pronunțat sinodul ecumenic, căruia îi revine datoria să rostească ultimul cuvânt, să fie excomunicat. Dar această nestatornicie, dublată de dorința de a se arăta martir pentru credința sa, îl face antipatic atât la Constantinopole, precum și în Apus, deși apelul său către un sinod ecumenic, era deplin concret și justificat.

În aceste împrejurări se întrunește Sinodul ecumenic la Constantinopole, în ziua de 5 Mai 553 sub președinția patr. ecum. Eutihie și fiind de față patriarhul Apolinarie din Alexandria, Domnu al Antiohiei, Eustachie al Ierusalimului, 153 episcopi răsăriteni și 8 latini. Papa Vigiliu însă nu participă. Despre mersul debaterilor suntem însă informați mai mult după o redacție latină a actelor, alcătuită pe vremea papii Gelasiu, după 578, pentru că actele grecești originale s'au pierdut.

Împăratul Justinian justifică convocarea sinodului, recunoaște autoritatea sinoadelor ecumenice premergătoare și propune condamnarea celor 3 capitole, alături de condamnarea lui Origen, Didim cel Orb și Evagrie Penticul pentru învățătura lor despre „apokatastasă”. După ce o delegație patriarhală la Vigiliu se întoarce cu refuz, acesta cerând o amânare de 20 zile, se încep ședințele, la 6 Mai. În ședințele din 12, 17 și 19 Mai este analizată chestiunea celor 3 capitole și avându-se în vedere faptul, că poate fi condamnat și un mort, se iau deciziile convenite de condamnarea celor 3 capitole, care „într-adevăr erau eterodoxe” și deci merituau să fie condamnate din punct de vedere ortodox.

La ședința 7-a din 26 Mai, e adus spre discuție cazul lui Vigiliu, care absentase dela sinod și care compuse un „Constitutum de tribus

capitulis” — constatare, la 14 Mai, în care condamnă 60 de teze ale lui Teodor, mai adăugând și 13 ale sale, dar declarând cele 3 capitole drepte și evitând să condamne efectiv pe Teodor, Teodoret și Ibas, afirmând numai vag, că osândește orice teză a lor, care se îndreaptă contra credinței ortodoxe. Constitutum e semnat de 16 episcopi și 10 clerici latini, între cari și de diaconul Pelagiu, care scrie în apărarea lui Teodor, precizând că condamnarea celor 3 capitole ar însemna restabilirea sinodului tâlhăresc din 449. Se citește: 7 documente și sunt ascultați martorii, încât se constată că Vigiliu a fost dela început pentru condamnarea capitolelor; deci i se impută nestatornicia, pentru care e tras la răspundere; mai ales că nu s'a prezentat la sinod, pe care singur l-a recomandat. Prin urmare el s'a făcut străin de comuniunea Bisericii și numele său merită să fie scos din diptice.

La ultima ședință, a 8-a, din 2 Iunie, se formulează condamnarea celor 3 capitole, însă în așa fel, ca să fie respectată autoritatea celor 4 sinoade ecumenice, deci și cel dela Chalcedon, fiind supuși din nou anatemei Arie, Macedonie, Apolinarie, Nestorie, Eutihie și Origen. Se precizează 14 anatematisme.

Constatăm astfel, că deși inițiativa pentru condamnarea celor 3 capitole a avut-o monofiziții, totuși în rezoluția sa, sinodul ecumenic, după deliberări amănunțite, se arată perfect ortodox, dovedind iarăși, că în frământările teologice, susținute de indivizi, oricine ar fi el, numai un sinod întrunit sub asistența Sf. Duh, poate să dea decizii deplin valabile și ortodoxe. Deci peste individualisme teologice domină în Biserică, drept for suprem Sinodul general.

Atunci Vigiliu își dă seama că nu poate înfrunța un sinod ecumenic și la 8 Dec. 553, revine asupra atitudinii sale și condamnă cele 3 capitole, sub rezerva să nu se știrbească autoritatea sinodului dela Chalcedon, la care ținea foarte mult. Printr'un nou „Constitutum” din 23 Februarie 554, Vigiliu recunoaște deciziile Sinodului ca al V-lea ecumenic și se supune lui. Acelaș lucru îl face și diaconul Pelagiu, care în 555 ajunge papă la Roma. În această calitate se străduiește să impună în Apus deciziile sinodului ecumenic, dar pentru aceasta este înfruntat, că nu păstrează linia corectă. Răspunde arătând și explicând subtilitatea problemelor dela Constantinopole, precum și vizând multele neadevăruri ce circulau în Apus despre Răsărit, avându-și originea în informațiile eronate ale nestorienilor nemulțumiți. Deci Justinian a stat dela început pe poziție corectă și numai Teodora a încurcat socotelile, prin legătura ei cu monofiziții.

Ca argument hotărîtor pentru acceptarea deciziilor dela Constantinopole, papa Pelagiu îl vede în realitatea, că „toată lumea urmează sinodul dela Constantinopole, care a fost ratificat de aproape 4000 de episcopi, deci el, Pelagiu, ca papă, nu putea să fie contra lui”. Pentru aceste motive, toți episcopii apuseni se supun pe rând deciziei Sinodului V-lea ecumenic și numai în Veneția și Istria dăinue schisma, în care arhiepiscopul din Acvilea își arogă un timp titlul de patriarh.

Hotărârile Sinodului V-lea ecumenic au dovedit, că nici străduințe cesaropapiste, nici tendințe papiste și nici diversionismul oportun, nu au ce căuta în Biserică. Iar dacă totuși acestea se manifestă într'o lume feudală atunci Sinodul ecumenic răspunde cu ultimă autoritate, spre a păzi neștirbită învățătura creștină.

Prof. M. Șesan

Bibliografie.

Posnov M.: Istoria na christ. crkva, Sofia 1933, p. 454—466; Sibulescu V.: Împăratul Justinian și ereziile, București 1938, p. 104—133.

Sedintele sinodului V ecumenic

Sinodul V ecumenic s'a deschis la 5 Mai 553 în Sf. Sofia. De față erau: patriarhii Eutihie al Constantinopolului, președintele sinodului, Apolinarie al Alexandriei, Dominus al Antiohiei, 3 episcopi reprezentând pe Eustochius al Ierusalimului și 145 mitropoliți și episcopi.

După deschiderea sinodului s'a citit scrisoarea împăratului Justinian, în care acesta, după ce arată că toate discuțiile referitoare la credință au fost încheiate printr'un sinod ecumenic, face un scurt istoric al încercărilor lui „de a restabili uniunea printre Biserici și a face să fie recunoscute peste tot sinodul dela Calcedon și cele trei sinoade ce l-au precedat” și spune că scopul acestui sinod e de a cerceta problema celor trei capitole, agitate de nestoriani: Teodor de Mopsuestia, scrierile lui Teodoret și pretinsa scrisoare a lui Ibas. După ce expune atitudinea contradictorie a lui Vigiliu, papa Romei vechi, Justinian asigură sinodul că se ține întru totul de hotărârile celor 4 sinoade și de Sfinții Părinți și scrierile lor ortodoxe și recomandă sinodului să compare cele 3 capitole cu deciziile sinodului dela Calcedon.

După citirea acestei scrisori, sinodul trimite o delegație ca să invite pe Vigiliu la ședințele lui. Vigiliu, însă n'a dat nici un răspuns, pretextând că e indispus.

În ședința 2-a din 8 Mai, delegația raportează că papa Vigiliu în 6 și 7 Mai a cerut o amânare de 20 zile ca să-și spună părerea în chestiunea celor trei capitole. Se trimit apoi delegați la Episcopii apuseni prezenți la Constantinopol spre a fi invitați la Sinod.

În ședința 3-a din 9 Mai se citește procesele verbale ale ședințelor anterioare și episcopii dau o mărturisire de credință, în care își exprimă atașamentul la hotărârile primelor 4 sinoade și învățătura Sfinților Părinți. Sinodul amenință cu anatema pe toți credincioșii ce s'ar separa de Biserică.

A 4-a ședință s'a ținut în 12 (sau 13 Mai). În această ședință s'au citit pasagi din scrierile lui Teodor de Mopsuestia, în care el se pronunță în sens nestorian, că adică Logosul divin a locuit într'un om, ca într'un templu. După terminarea lecturii acesteia, sinodali au strigat: „Noi nu cunoaștem decât simbolul dela Niceea, pe care ni l-au transmis celelalte 3 sinoade, în acest simbol am fost botezați, în acesta botezăm. Anatema lui Teodor! El a înlăturat Evangheliile, a blasfemiat intruparea lui Dumnezeu.. Noi toți, anatemizăm pe Teodor și scrierile lui!”

În ședința 5-a din 17 Mai s'au citit părerile Sf. Părinți și ale edictelor imperiale despre Teodor: Sf. Ciril, clerul armean și persan, patriarhul Proclu de Constantinopol, Hesychie de Ierusalim, Grigorie de Nyssa, împăratul Teodosie cel Tânăr ș. a.

S'a discutat apoi problema dacă poate sau nu poate fi anatemizat un creștin care a murit și a fost rezolvată în sensul că poate fi anatemizat. Nu se poate obiecta că Teodor a murit în comuniune cu Biserica, pentru că numai acela moare în comuniune cu ea, care păstrează până la moarte învățătura cea adevărată.

În sfârșit s'au citit actele sinodului din Mopsuestia.

Trecându-se la citirea scrierilor lui

Teodoret din Cyr, se constată că acesta a combătut învățătura Sf. Ciril, despărțind în Iisus Hristos în chip nestorian divinitatea de omenitate și condamnând uniunea ipostatică.

În ședința 6-a din 19 Mai s'a citit pretinsa scrisoare a lui Ibas către Maris, dovedind că scrisoarea n'a fost acceptată de sinodul IV ecumenic. În acest sens se citește și câteva acte dela sinodul din Efes și din Calcedon și se pun față în față pasagi din pretinsa scrisoare și din hotărârile dela Calcedon, arătându-se astfel că învățătura din scrisoare este de origine nestoriană, în completă opoziție cu învățătura Calcedonului.

Constatănd că scrisoarea atribuită lui Ibas „este în opoziție absolută cu regula de credință a sinodului dela Calcedon, sinodali strigă: „Scrisoarea eretică; noi totuși o condamnăm; ea n'are nimic comun cu sinodul dela Calcedon; ori cine aderă la ea este eretic; declarația de credință făcută la Calcedon a condamnat această scrisoare; anatema lui Teodor, lui Nestori și pretinsei scrisori a lui Ibas; ...ori cine nu anatemizează această scrisoare se pune în opoziție cu sinodul dela Calcedon“...

Ședința 7-a din 26 Mai este ocupată de judecarea atitudinii contradictorii a papei Vigiliu, care după ce condamnase cele trei capitole, revine asupra acestei condamnări în al său constitutum din 15 Mai, în care condamnă numai doctrinele opuse Calcedonului și nu pe Teodor, Teodoret și scrisoarea lui Ibas. Sinodul acceptă propunerea din scrisoarea lui Justinian de a șterge numele lui Vigiliu din diptice, dar de a păstra „unitatea” și legătura „cu scaunul apostolic al vechei Rome“.

În ședința 8-a din 2 Iunie se citește și aprobă sentința sinodală, în care după ce se face o scurtă dare de seamă asupra desbaterilor sinodului, sinodali condamnă și anatemizează pe Teodor din Mopsuestia și scrierile lui, scrierile lui Teodoret din Cyr și pretinsa scrisoare a lui Ibas, deci anatemizează cele trei capitole, împreună „cu toți cei ce le apără” și cari le socotesc ortodoxe, ascunzându-se sub autoritatea Sf. Părinți și a Calcedonului în mod fals. Urmează 14 anateme, în care sinodul concentrează învățătura cea adevărată (ortodoxă) și condamnarea ereticilor. Din acestea 12 sunt îndreptate împotriva lui Teodor de Mopsuestia și a nestorianismului, iar celelalte privesc monofizitismul, pe Teodoret din Cyr și Ibas.

La aceste anateme sinodul a adăugat următoarea declarație: „Odată făcută această mărturisire de credință referitoare la adevărurile ce le am primit din Sf. Scriptură și din învățătura Sf. Părinți și din definițiunile date de cele patru sinoade... odată adusă de noi această condamnare contra ereticilor și a impietății lor și contra celor ce au încercat sau încearcă a justifica cele trei capitole... și care au perseverat sau perseverază în greșala lor; dacă vreunul ar porni să predice, să învețe sau să scrie lucruri contrare punctelor definite de noi..., dacă ar fi episcop sau înscris în rangul clericilor... va trebui să fie lipsit de episcopat sau de funcția sa bisericească, iar dacă este călugăr sau mirean, va fi anatemizat“.

Toți episcopii prezenți au semnat ho-

Alte 388 familii din Raionul Sibiu s'au înscris în gospodăriile colective. În Raionul Sibiu au fost înființate 15 gospodării colective, care pe zi ce trece obțin tot mai frumoase rezultate în urma folosirii mașinilor și tractoarelor S. M. T. și a muncii în colectiv.

Pe lângă producția mult sporită la hectar, obținută de către colectivități, aceștia își dezvoltă neîncetat și ramurile anexe de pe lângă gospodăriile colective, care aduc importante venituri.

Membrii gospodăriei colective „Victoria Socialismului” din comuna Vurpăr au mărit ferma de oi la peste 730 capete, cea de vaci la 23 capete, crescătoria de păsări numără peste 290 găini, iar cea de porci numără azi 54 capete. Deasemenea au și 32 colonii de albine.

Membrii gospodăriei colective „Tractorul Roșu” din Cristian, au avut în anul 1952, peste 150.000 lei venituri numai prin valorificarea unor produse din ramurile anexe.

Datorită superiorității muncii în colectiv și a rezultatelor obținute 388 noui familii de țărani cu gospodării mici și mijlocii din Raionul nostru au făcut cereri și au fost primite în gospodăriile colective în anul 1952.

† Preot GHEORGHE ANDERCO din Bixad

A adormit în Domnul după lungi și grele suferințe, în vârstă de 69 ani. Vestea morții lui a impresionat adânc preoțimea întregului protopopiat al Raionului Oaș-Negrești, Regiunea Baia-Mare, pe care l-a condus mai mulți ani.

A fost hirotonit acum 43 de ani pentru parohia Bixad, pe care a păstorit-o până la sfârșitul vieții sale.

Înmormântarea rămășițelor sale pământești s'a făcut în ziua de 27 Ianuarie 1953, ora 14, într'un cadru deosebit de solemn fiind prohodit după toată rânduiala de un sobor de preoți în frunte cu Părintele Emilian Pascu din Negrești.

P. C. Sa adresându-se credincioșilor veniți din toate parohiile la această îndurerată ceremonie, în cuvinte pline de blândețe și duioșie a evocat în culori vii icoana vieții și faptele regretatului defunct, cuprinzând într'un mănunchi frumoasele virtuți, nobilele însușiri și aleele vredniciei, cu care i-au fost împodobită patriarhalai figură.

În numele protopopiatului Oaș-Negrești, P. C. Sa a arătat apoi personalitatea de apostol a acestui preot, care pentru meritele sale a fost distins ca protopop onorar și arhidiacon onorar, conducând mai mulți ani și protopopiatul Țării Oașului al cărui fiu a fost.

În numele parohiei Bixad a vorbit părintele Sergiu Groapa care într'un dezvoltat panegiric, în cuvinte deosebit de alee a arătat cât de mare este pierderea pe care o suferă preoțimea acestui protopopiat și parohia Bixad.

După ce vorbitorii au zugrăvit astfel omul și faptele, preoții în glasul clopotelor care l-au adus ultimul omagiu, au ridicat din biserică parohială, pe care a servit-o 43 de ani, sicriul ducându-l spre locul de veșnică odihnă, săpat în preajma bisericii la care atât de mult a contribuit.

Dumnezeu să așeze nobilul și neuitatul său suflet în lăcașurile mării Sale.

Pr. Emilian Pascu
Negrești-Oaș

făcerea sinodului, în total 164 episcopi, dintre care 8 episcopi din Africa.

Astfel s'au desfășurat ședințele celui de al V-lea sinod ecumenic, care a confirmat ca ortodoxe hotărârile sinoadelor anterioare, și în special hristologia Calcedonului, condamnând din nou nestorianismul și monofizitismul.

N. M.